№ 7. Dnia 17 Sierpnia 1934 r. Rok X.

PIŃSKI PRZEGLĄD DIECEZJALNY

PISMO URZĘDOWE KURJI BISKUPIEJ.

Treść numeru:

AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ.

LIST OJCA ŚW. DO EPISKOPATU POLSKIEGO.

W odpowiedzi na pismo hołdownicze Konferencji Episkopatu Polski, Ojciec św. nadesłał list własnoręczny następującej treści:

Do ukochanych Synów Naszych
ALEKSANDRA KAKOWSKIEGO
Św. Rzymskiego Kościoła Kardynała Presbytera
Tytułu św. Augustyna
Arcybiskupa Warszawskiego
i AUGUSTA HLONDA
Św. Rzymskiego Kościoła Kardynała Presbytera
Tytułu Najśw. Marji P. Pokoju
Arcybiskupa Gnieźnieńskiego i Poznańskiego
oraz innych Czcigodnych Braci
ARCYBISKUPÓW I BISKUPÓW POLSKI

PIUS XI PAPIEŻ

Umiłowani Synowie Nasi i Czcigodni Bracia,
Pozdrowienie i Apostolskie Błogosławieństwo.

Zgromadzeni niedawno razem w tem znakomitem mieście, stolicy Polski, które w Nas zawsze tak miłe budzi wspomnienia, Wy Dostojni Zwierzchnicy Polscy, zechcieliście zwrócić myśli i serca Wasze do Nas, którzy z Opatrzności Bożej zastępcą Chrystusa na ziemi jesteśmy, aby dać wyraz uczuciom najgłębszego synowskiego względem Nas oddania i powiadomić Nas o Waszych licznych i ważnych decyzjach, które roztropnie powzięliście po pracowitej wspólnej naradzie. Wszystko to zaś, coście we wspólnym liście niedawno ogłosili, było Nam bardzo miłem. Z tego bowiem mieliśmy nowy i wspaniały dowód tej zgodności zdań i decyzyj, która Was wszystkich ściśle jednoczy i od której nie odstąpicie napewno nigdy i z żadnej przyczyny, nietylko w ogłoszeniu świętych praw i urządzeń, ale również i we wspólnem Waszem działaniu

dla obrony i przywrócenia im należytego miejsca. Nie jest Wam wcale tajnem, Ukochani Synowie i Czcigodni Bracia, z jakiem zadowoleniem, z jaką troską ojcowską i zainteresowaniem dowiedzieliśmy się o tem, co rozważyliście i coście postanowili dla utrzymania w całości wiary katolickiej w obecnych warunkach w Polsce a jednocześnie dla ochrony i poparcia akcji religijnej wśród poszczególnych wiernych, w stowarzyszeniach katolickich i w społeczeństwie. Przedewszystkiem z przyjemnością dziękujemy Wam za Waszą gorliwość pasterską, jaką okazaliście w usilnych staraniach, aby obfite owoce tego roku świętego, szczęśliwie się kończącego, jaknajdłużej trwały, rozpowszechniając zasady i mnożąc sposoby wykonywania miłosierdzia, nawołując powierzony sobie lud do częstszego uczęszczania gorliwego przyjmowania Sakramentów św. oraz do udoskonalenia coraz bardziej życia chrześcijańskiego. Wielce się do tego przyczyni i Wasz list wspólny, w którym poważnie napomnieliście wiernych, aby strzegli się złych obyczajów, niestety wprowadzonych w życie, oraz pierwszy Synod krajowy, któryście trafnie zapowiedzieli na miesiąc maj roku przyszłego.

Niech to Bóg łaskawie sprawi, by ten szlachetny Naród ochotnie usłuchał głosu swych Pasterzy i zrozumiał go dobrze i w całej pełni. Wszak przez złe obyczaje nędznie upadają nawet najsilniejsze i najkulturalniejsze narody.

Przepięknie zaś napisaliście, że męstwo i siła każdego narodu tak, jak i poszczególnego człowieka, opiera się na czystości obyczajów, i że jedynie prawa Boże tak jak je podaje i objaśnia Kościół, wierny tłumacz woli Bożej, mogą sprawić, że narody, powróciwszy znowu do Boga, osiągną pokój, siłę i dobrobyt. Prócz tego jesteśmy Wam wdzięczni za Wasze troskliwe zabiegi co do należytego wychowania młodzieży, czy to w szkołach, czy w innych zakładach i stowarzyszeniach, zarówno w całkowicie katolickich jak i publicznych, w myśl ostatnich umów zawartych między Stolicą św. a Polską, oraz jak tego wymaga obowiązek pasterski, który ciąży w całej pełni na biskupach i innych podwładnych im duszpasterzach. Stąd też cieszymy się, że Rząd Waszego kraju roztropną swą decyzją, zmieniając przez siebie ustanowione prawo o stowarzyszeniach, uzna wiele praw i pożytków stowarzyszeń, które prowadzą Akcję katolicką, zwłaszcza, że ona się odnosi do zaszczytnego i niezmiernie korzystnego apostolatu, który tak bardzo leży Nam na sercu i tak radosne dla Was co do owoców rokuje nadzieje. Skoro więc w tych sprawach władza państwowa drogą bardzo uprzejmych rozmów, doszła do porozumienia z Episkopatem, uważamy to za dobrą wróżbę i oznakę pewnej na przyszłość normy wspólnego postępowania zgodnego z obu stron; norma ta, jeśli będzie trwała i nienaruszona, przyniesie bardzo wiele dobrego. Oby też jaknajprędzej zgodnie zostały zakończone pertraktacje i debaty, które już przedtem władze Rzeczypospolitej rozpoczęły z Episkopatem t. j. z Komisją, na której jeszcze dotychczas spoczywa powierzone jej przez Nas zadanie wykonania Konkordatu. Dopiero bowiem w chwili, gdy między władzami kościelnemi a państwowemi nastąpi zupełne porozumienie, wysiłki wszystkich i starania zwrócą się do wspólnego celu i wtedy nietylko dla Kościoła, ale i dla Państwa również będzie to przyczyną wzrostu wszelkiego dobra i pomyślności.

Co się tyczy pozostałych rozważań i uchwał Waszego zjazdu, ponieważ odnoszą się one do rzeczy wielkiej wagi i wielkiego pożytku, wyrażamy Wam zasłużoną pochwałę i uznanie. Do tych Waszych postanowień chcielibyśmy dodać jeszcze Nasze życzenie, aby jaknajprędzej zaczął się ukazywać dziennik w pełni katolicki, jako że w naszych czasach rzecz taka, co wszyscy dobrze rozumieją, wydaje się bardzo potrzebną we wszystkich krajach. Tymczasem jako zadatek darów niebieskich i oznakę Naszej wielkiej miłości, udzielamy Wam, Ukochani Synowie Nasi i Czcigodni Bracia, oraz owczarni Wam powierzonej w Panu Apostolskiego Błogosławieństwa, o które prosiliście, a które jak mamy nadzieję, postanowienia Wasze umocni, prace Wasze uczyni obfitującemi w radosne owoce i pociechy, i sprawi, że zbawienny postęp duchowy, dobro poszczególnych diecezyj, pomyślność i chwała tego zacnego i wiernego Narodu, szczególniej przez nas umiłowanego coraz bardziej będą wzrastały.

Dan w Rzymie u św. Piotra, dnia 1 kwietnia, w uroczystość Zmartwychwstania Chrystusa Pana, roku 1934, a trzynastego Naszego Pontyfikatu.

PIUS XI PAPIEŻ

Z Sekretarjatu Stanu.

SEGRETERIA DI STATO
DI SUA SANTITA

Dal Vaticano, 30 Luglio 1934.

№ 135456
Da Citarsi Nella Risposta

Exc. me ad Rev. me Domine,

Morem tibi libenter gerens, Beatissimo Patri libellum a te nuper missum reddidi, qui de acatholicis ad Ecclesiae amplexum revocandis agebat.

Augustus Pontifex, de oblato volumine gratis quam plurimis persolutis, ut ipse tuique sacerdotes in tam egregium opus sollicitas impendatis curas ominatur, ac tibi, clero populoque tuo universo Apostolicam Benedictionem paterna voluntate impertit.

Ego vero de misso ad me libello gratum professus animum, occasione utor ut ea qua par est observantia me declarem

Excellentiae Tuae deditissimum

E. Card. Pacelli.

Exc.mo ac Rev.mo Domino
D.no CASIMIRO BUKRABA
Episcopo Pinskensi
PIŃSK.

Instrukcja zakomunikowana Nuncjuszowi apostolskiemu w Polsce przez J. Em. X. Kard. Pacelli'ego, Sekretarza Stanu Jego Świątobliwości, listem z dnia 4 maja 1934 r.

Dla dokładnego określenia kompetencji Ordynarjusza Wojskowego i dla zapobieżenia niewłaściwościom i nadużyciom w odprawianiu Mszy świętej poza miejscami przeznaczonemi na służbę Bożą, jest rzeczą wskazaną przypomnieć to wszystko, co w tej sprawie zostało już szczegółowo określone przez Kodeks Prawa Kanonicznego, jak również szczególne zarządzenia wydane w tym przedmiocie przez Stolicę świętą.

1. Przedewszystkiem należy pamiętać, że jurysdykcja Ordynarjusza Wojskowego w Polsce a konsekwentnie i jurysdykcja kapelanów wojskowych jest jurysdykcją osobistą, ponieważ odnosi się wprost i bezpośrednio do osób należących do lądowych i morskich sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a tylko niewprost i pośrednio odnosi się do terytorjum, na którem wzmiankowane osoby przebywają stale lub przynajmniej czasowo.

Wypływa to z art. 7 Konkordatu zawartego między Stolicą świętą a Rządem Polskim, który to artykuł zawiera postanowienie, że wojska Rzeczypospolitej korzystać będą z wszelkich wyróżnień, jakich Stolica święta udziela armjom, „zgodnie z przepisami prawa kanonicznego". Otóż Ordynarjuszom Wojskowym i kapelanom wojskowym zwykła Stolica święta przyznawać jurysdykcję osobistą, wraz z odnośną eksempcją, nie zwykła zaś udzielać jurysdykcji terytorjalnej we właściwem tego słowa znaczeniu.

Ponadto przytoczony art. 7 określa w słowach jasnych i dokładnych istotę jurysdykcji, która przysługuje kapelanom wojskowym, postanawiając, że „w szczególności kapelani posiadać będą prawa proboszczowskie w stosunku do wojskowych i ich rodzin i wykonywać będą czynności swego urzędu kościelnego pod jurysdykcją Biskupa Polowego..." Niema przeto w tym artykule żadnej ani bezpośredniej ani pośredniej wzmianki o terytorjum lub jurysdykcji terytorjalnej ściśle pojętej w znaczeniu przepisów kanonicznych, lecz jest jedynie mowa o uprawnieniach proboszczowskich, które kapelani wojskowi sprawować mają wraz z odpowiedniemi obowiązkami posługi kapłańskiej dla wojskowych i ich rodzin.

Statuty, — „odnoszące się do opieki duchownej nad żołnierzami wojska polskiego, zatwierdzone przez Stolicę apostolska na pięciolecie dekretem Nuncjusza Apostolskiego w Polsce dnia 27 lutego 1926 r." a przedłużone na drugie pięciolecie przez św. Kongregację Soboru dnia 6 grudnia 1930 r., potwierdzają dobitnie to, co wyżej powiedziano. Art. 10 ustala: „Biskup Polowy sprawuje jurysdykcję nad kapelanami, nad wszystkimi żołnierzami oraz członkami ich rodzin wyznania katolickiego." Dlatego, według tego artykułu Statutów, jurysdykcja Biskupa Polowego jest osobista, a nie terytorjalna, bo dotyczy kapelanów, wszystkich wojskowych i członków ich rodzin. A parafja,

która zostaje powierzona kapelanowi wojskowemu dla sprawowania posług kościelnych, nie jest terytorjalna w myśl kanonu 216, § 1, lecz osobista. Art. 9 bowiem mówi wyraźnie: „Parafja wojskowa obejmuje osoby, które są powierzone opiece duchowej odnośnego kapelana wojskowego, mianowicie...“.

2. Ponieważ jurysdykcja Biskupa polowego Polskiego jest osobista, a nie terytorjalna w ścisłem tego słowa znaczeniu, jest on wprawdzie Ordynarjuszem miejsca (porównaj kan. 198), i przysługują mu uprawnienia nadane przez Kodeks prawa kanonicznego Ordynarjuszom wogóle, ale nie przysługują mu te szczególne uprawnienia, jakich prawo powszechne przyznaje wyłącznie Ordynarjuszom miejsc.

3. Kapelani wojskowi nie mogą spełniać funkcyj religijnych w kościołach niewojskowych, bez uprzedniej zgody Ordynarjusza miejscowego. W samej rzeczy art. 14 postanawia: „Funkcje religijne spełnia kapelan wojskowy w kościele wojskowym; gdyby takowego nie było, może je spełniać w innym kościele wyznaczonym mu przez Ordynarjusza Polowego, za uprzedniem zezwoleniem Ordynarjusza miejsca“.

Racja tego postanowienia jest oczywista. Kościoły, które nie są wojskowe, właśnie dla tego charakteru podlegają wyłącznie władzy i nadzorowi Ordynarjusza Diecezjalnego, zgodnie z przepisami kanonicznemi. Dlatego jest konieczne jego zezwolenie, aby takie kościoły mogły być używane dla funkcyj religijnych dla wojskowych.

4. Statuty, o których była wzmianka, opublikowane przez Nuncjaturę Apostolską w uzupełnieniu Konkordatu zawartego między Stolicą świętą i Rzeczypospolitą Polską na mocy specjalnego upoważnienia otrzymanego od tejże Stolicy świętej, mogą być interpretowane autorytatywnie, stosownie do ogólnych norm prawa kanonicznego i cywilnego, jedynie przez prawowitą Władzę, która je wydała, to znaczy albo wprost przez Stolicę świętą albo przez Nuncjaturę Apostolską w Polsce za zgodą i z zatwierdzeniem Stolicy Apostolskiej.

Dlatego interpretacja artykułu 15 Statutu, dokonana przez Księży Biskupów na Konferencji odbytej w Warszawie dnia 22 listopada 1932 r., nie zmienia i nie może prawnie zmieniać treści i znaczenia wzmiankowanego art. 15-go. Zresztą, deklaracja Księży Biskupów zasadniczo jest zgodna z zasadami przepisów kanonicznych.

5. Co się tyczy odprawiania Mszy świętej extra ecclesiam et oratorium (i to stanowi główny punkt sporny), Ordynarjusz Polowy jest uprawniony pozwolić na odprawienie Mszy świętej, o ile zachodzą warunki wymagane przez kan. 822, § 4, w kościołach, w szpitalach wojskowych, w innych zabudowaniach i gmachach należących do wojska, w których przebywają osoby podległe jurysdykcji Ordynarjusza Polowego, i to zarówno w miejscu zamkniętem, np. w jakiej sali, jak i w miejscu otwartem, np. w podwórzu. Poza miejscami wyliczonemi Ordynarjusz Wojskowy nie może zezwolić na odprawienie Mszy świętej extra ecclesiam et oratorium bez zgody Ordynarjusza miejscowego.

6. Pozwolenia na odprawienie Przenajświętszej Ofiary poza miejscami przeznaczonemi na sprawowanie służby Bożej można udzielić w wypadku nadzwyczajnym, i to dla słusznych motywów natury duchownej. Czynić to należy z największą roztropnością i umiarem, usuwając przezornie ewentualne nieporządki, aby nie narażać na żadne szkody pobożności wiernych, ani świętej powagi kultu Bożego. W związku z tem wskazane będzie przytoczyć na tem miejscu celowe przepisy św. Kongregacji Sakramentów ogłoszone okólnikiem z dnia 26 lipca 1924 r. skierowanym do Biskupów Włoskich (A. A. S., XVI, pag. 370 ss.).[1]) Pomiędzy innemi powie-

1) List św. Kongregacji Sakramentów do Ordynarjuszów Italji w sprawie pozwolenia na odprawianie Mszy św. pod gołem niebem w myśl kanonu 822 Kodeksu Prawa Kanonicznego brzmi, jak następuje:

„Wielu Ordynarjuszów włoskich napotyka wielkie trudności przy powzięciu decyzji, ilekroć się ich prosi o po zwolenie na odprawienie Przenajświętszej Ofiary poza kościołami, tj. miejscami przeznczonemi dla kultu bożego.

Stolica święta zapytywana w tej sprawie, po gruntownem zbadaniu i dojrzałem rozważeniu przedmiotu, przypomina im następujące myśli:

Powszechnie znana jest tradycyjna nauka, przekazana nam przez Ojców Kościoła, że świątynia jest miejscem przeznaczonem dla odprawiania Mszy świętej. Owszem, był czas, kiedy nie pozwalało się na jej odprawianie jak tylko w kościołach i kaplicach konsekrowanych. Z biegiem czasu, dla różnych przyczyn, których niema potrzeby wyliczać na tem miejscu, postępowanie kościoła w tym przedmiocie zostało nieco złagodzone. Jednakże badanie ewolucji tego postępowania wykazuje wyraźnie, że jeśli niekiedy zezwalano na odprawianie Mszy świętej poza kościołami, działo się to jedynie w wypadkach prawdziwej konieczności lub z powodów wyłącznie religijnych.

dziano tam: „Z tego łatwo wywnioskować można, że uprawnienia Ordynarjuszów w tym względzie są bardzo ograniczone, gdyż nie wolno ich używać jak tylko w wypadku nadzwyczajnym, i to nie bez słusznej i rozumnej przyczyny, która winna być podyktowana jedynie najwyższemi względami kultu Bożego i dobra duchowego wiernych. Należy ponadto przypominać i stosować z należytą surowością te normy dyscyplinarne, aby podnieść i rozjaśnić pojęcia religijne u ludu. Niema najmniejszej wątpliwości, że nie zachodziłaby słuszna i rozumna przyczyna, wymagana przez przytoczony kan. 822, gdyby odprawienia Mszy św. poza kościołem żądano z okazji obchodów świeckich lub dla uwydatnienia uroczystości o charakterze politycznym: w takich okolicznościach odprawianie Mszy poza kościołem jest przez wspomniany kan. 822 bezwzględnie zabronione. Tem bardziej zaś należy tego przestrzegać, gdy chodzi o obchody tego rodzaju, że już sama ich natura zawiera coś zabobonnego lub niebezpiecznego dla zdrowego zmysłu religijnego lub dla czystości wiary ludu chrześcijańskiego. W tych wypadkach bowiem nietylko nie zachodzi słuszna przyczyne wymagana przez Kodeks, lecz bardzo łatwo można dać okazję do zboczenia od zbawiennych przepisów kultu katolickiego".

Ze ścisłych postanowień Prawa kanonicznego i ze zgodnej interpretacji kan. 822, § 4, przez kanonistów wypływają następujące zarządzenia, które z naszego upoważnienia Wasza Ekscelencja poda do wiadomości Księży Biskupów diecezjalnych i Biskupa Polowego:

a) Co się tyczy odprawiania Mszy świętej pod gołem niebem, będą Księża Biskupi diecezjalni i Biskup Polowy przestrzegali ściśle kanonu 822 w pełnej całkowitej zgodności z prawdziwą myślą Stolicy Apostolskiej, wyrażoną jasno i autorytatywnie w okólniku św. Kongregacji Sakramentów z dnia 26 lipca 1924 r. do Biskupów Italji.

b) *Nie wolno odprawiać Mszy świętej poza kościołem z okazji obchodów świeckich lub w uroczystościach o charakterze patrjotycznym albo politycznym. Dlatego w tych razach Biskupi nie mogą pozwolić na odprawianie Przenajświętszej Ofiary tego najświętszego i najuroczystszego aktu religji chrześcijańskiej poza kościołem, czyli poza miejscem świętem przeznaczonem na sprawowanie funkcyj religijnych.*

c) Kapelani wojskowi mogą spełniać funkcje religijne tylko dla osób, podlegających ich jurysdykcji parafjalnej, które są wyliczone w art. 9 wspomnianego Regulaminu, czyli Statutów. Do spełniania funkcyj religijnych i do sprawowania innych aktów władzy kapłańskiej dla innych osób, wyjętych z pod ich władzy potrzebują (poza wypadkami konieczności) szczególnego upoważnienia od Ordynarjusza miejscowego.

Ta tradycyjna dyscyplina, potwierdzona przez tylu Papieży i tyle Soborów, sięgająca najdawniejszych czasów i powszechna, otrzymała ostatnio nową sankcję w Kodeksie Prawa Kanonicznego, w którem kan. 822, § 1 postanawia: „Mszę świętą należy odprawiać na ołtarzu konsekrowanym i w kościele lub oratorjum", i t. d., a dalej w § 4: „Ordynarjusz miejscowy... może dać pozwolenie na odprawienie Mszy świętej poza kościołem i oratorjum... tylko dla słusznej i uzasadnionej przyczyny, w wypadku nadzwyczajnym i per modum actus". Z tego łatwo wywnioskować można, że uprawnienia Ordynarjuszów w tym względzie są bardzo ograniczone, gdyż nie wolno ich używać jak tylko w wypadku nadzwyczajnym, i to nie bez słusznej i rozumnej przyczyny, która winna być podyktowana jedynie najwyższemi względami kultu bożego i dobra duchowego wiernych. Należy ponadto przypominać i stosować z należytą surowością te normy dyscyplinarne, aby podnieść i rozjaśnić pojęcia religijne u ludu.

Niema najmniejszej wątpliwości, że nie zachodziłaby słuszna i rozumna przyczyna, wymagana przez przytoczony kan. 822, gdyby odprawienia Mszy świętej poza kościołem żądano z okazji obchodów świeckich lub dla uwydatnienia uroczystości o charakterze politycznym; w takich okolicznościach odprawianie Mszy poza kościołem jest przez wspomniany kanon 822 bezwzględnie zabronione. Tem bardziej zaś należy tego przestrzegać, gdy chodzi o obchody tego rodzaju, że już sama ich natura zawiera coś zabobonnego lub niebezpiecznego dla zdrowego zmysłu religijnego lub dla czystości wiary ludu chrześcijańskiego. W tych wypadkach bowiem nietylko nie zachodzi słuszna przyczyna wymagana przez Kodeks, lecz bardzo łatwo można dać okazję do zboczenia od zbawiennych przepisów kultu katolickiego. W tych wypadkach niech Biskup miejscowy pouczy zainteresowanych, że nie jest uprawniony spełnić ich życzenie. Gdyby zaś proszący nastawali, przedstawiając szczególne okoliczności miejsca, czasu lub osób, niech Biskup sam prześle petycję do tej świętej Kongregacji Sakramentów, do której kompetencji należy decyzja w tych sprawach.

Treść powyższego zarządzenia przesyła się Waszej Ekscelencji do wiadomości wykonania.

Z św. Kongregacji Sakramentów, 26 lipca 1924 r.

† *M. KARD, LEGA,* Prefekt.

† *L. Capotosti,* Biskup Termeński, Sekretarz".

d) Kapelani wojskowi zgodnie z art. 15 wspomnianego Regulaminu nie mogą spełniać funkcyj religijnych w kościołach niewojskowych bez uprzedniej zgody Ordynarjusza diecezjalnego.

e) Biskup Polowy Polski może pozwolić na odprawianie Mszy świętej pod gołem niebem, servatis servandis w koszarach, w szpitalach i zabudowaniach wojskowych, oraz w namiotach wojskowych, przygotowanych na czas wielkich ćwiczeń polowych. W innych miejscach, poza kościołem, nie można odprawiać Mszy świętej bez pozwolenia Ordynarjusza diecezjalnego, chociażby dane były warunki wskazane przez kan. 822, § 4. Potrzeba zatem szczególnie pozwolenia udzielonego przez Biskupa miejscowego kapelanowi wojskowemu, czy też jakiemu innemu księdzu, tak dla odprawiania Mszy świętnj dla wygody wiernych wogóle, jak dla żołnierzy i ich rodzin.

f) Gdyby nie zachodziły wszystkie warunki wymagane przez kan. 822, § 4, a mimo to Biskup Polowy dla racji natury duchowej uważałby za odpowiednie i pożyteczne odprawienie Mszy świętej poza miejscemi przeznaczonemi na sprawowanie kultu Bożego, zwróci się w każdym poszczególnym wypadku do Stolicy świętej.

AKTA KURJI DIECEZJALNEJ.

Pisma Pasterza Diecezji

KAZIMIERZ

z Bożego zmiłowania i Stolicy Apostolskiej łaski
BISKUP PIŃSKI

Czcigodnemu Duchowieństwu Diecezji Pińskiej
pozdrowienie i błogosławieństwo w Panu.

Wszyscy zapewne już wiecie, Bracia Ukochani, o straszliwej klęsce powodzi, jaka nawiedziła Zachodnią Małopolskę i częściowo teren dawnej Kongresówki. Pośpieszyć z pomocą, to nakaz chrześcijańskiego serca. To też załączoną odezwę Episkopatu Polski przeczytajcie z ambon w najbliższą niedzielę lub święto. Stosownie też do zarządzenia Episkopatu przeprowadźcie jaknajstaranniej kwestę na rzecz powodzian w niedzielę 5-go sierpnia, a zebrane pieniądze wyślijcie natychmiast do Kurji Diecezjalnej na załączonym czeku P. K. O. Pozatem polecam Wielebnemu Duchowieństwu wziąć najżywszy udział w pracach Komitetów lokalnych Pomocy dla Powodzian.

† KAZIMIERZ Bp.

Pińsk, 26 Lipca 1934 r.
L. 2826/34.

Najmilsi!

Niepamiętna klęska stoczyła się z naszych pięknych gór na wielką połać kraju. Pustosząca powódź zalała rozległe okolice pokryte dojrzewającem żniwem. W odmętach ginęło życie i mienie. Przed spokojną, pracowitą ludnością, stanęło widmo głodu. Bez jakiegokolwiek zaopatrzenia wracają powodzianie do obalin swych domowisk, na zagony zamulone, na których przepadła ich całoroczna praca.

Ta katastrofa nakłada na nas obowiązek nadzwyczajnego wysiłku i doraźnej pomocy. Pobudki wiary i braterstwa chrześcijańskiego powinny stworzyć wielkie dzieło modlitwy i ofiary na rzecz nieszczęśliwych. W Roku Jubileuszowym nie moglibyśmy zewnętrznym czynem lepiej wyrazić Zbawicielowi swego hołdu i wdzięczności, jak śpiesząc z pomocą tym, którzy przez swą niedolę stali nam się w szczególniejszy sposób bliźnimi.

Najmilsi składajcie datki na powodzian! Współpracujcie z komitetami pomocy! Popierajcie ich akcje i zbiórki! „Obfitujcie ku wszelkiemu uczynkowi dobremu“!

Szczególną składkę na powodzian zarzą-

dzamy we wszystkich kościołach na niedzielę, dnia 5 sierpnia. Zapowie ją i przygotuje duchowieństwo parafjalne i zakonne. W imię Chrystusa Odkupiciela wszyscy złożymy w ten dzień swą jałmużnę jubileuszową na nieszczęśliwych braci. Rządcy kościołów odeślą te ofiary zaraz do właściwej Kurji Biskupiej.

„Wody mnogie nie mogą ugasić miłości" braterstwa, z którą się „potrzebom świętych udzielić" mamy.

† *Aleksander Kardynał Kakowski*, Arcybiskup-Metropolita Warszawski.
† *August Kardynał Hlond*, Arcybiskup-Metropolita Gnieźnieński i Poznański, Prymas Polski.
† *Andrzej Szeptycki*, Arcybiskup-Metropolita Lwowski obrządku gr.-kat.
† *Józef Teodorowicz*, Arcybiskup Lwowski obrz. orm.
† *Adam Sapieha*, Arcybiskup-Metropolita Krakowski.
† *Bolesław Twardowski*, Arcybiskup-Metropolita Lwowski obrządku łac.
† *Romuald Jałbrzykowski*, Arcybiskup-Metropolita Wileński.
† *Antoni Juljan Nowowiejski*, Arcybiskup, Biskup Płocki.
† *Augustyn Łosiński*, Biskup Kielecki.
† *Grzegorz Chomyszyn*, Biskup Stanisławowski obrządku gr.-kat.
† *Józefat Kocyłowski*, Biskup Przemyski obrządku gr.-kat.
† *Marjan Fulman*, Biskup Lubelski.
† *Henryk Przeździecki*, Biskup Podlaski.
† *Wincenty Tymieniecki*, Biskup Łódzki.
† *Adolf Szelążek*, Biskup Łucki.
† *Teodor Kubina*, Biskup Częstochowski.
† *Stanisław Łukomski*, Biskup Łomżyński.
† *Stanisław Wojciech Okoniewski*, Biskup Chełmiński.
† *Karol Radoński*, Biskup Włocławski.
† *Włodzimierz Jasiński*, Biskup Sandomierski.
† *Stanisław Adamski*, Biskup Katowicki.
† *Kazimierz Bukraba*, Biskup Piński.
† *Franciszek Lisowski*, Biskup Tarnowski.
† *Józef Gawlina*, Biskup Polowy.
† *Franciszek Barda*, Biskup Przemyski obrz. łac.

Z Wikarjatu Generalnego.

Rozporządzeniem Jego Ekscelencji Księdza Biskupa Pińskiego w dniach 28, 29 i 30 sierpnia b. r. odbędzie się druga serja rekolekcyj kapłańskich w Pińsku w gmachu Semin. Wyższego.

Na te rekolekcje wzywam wszystkich Wielebnych Ks. Ks. Proboszczów, Prefektów i Wikarjuszy, którzy nie byli wezwani na rekolekcje czerwcowe.

Kurja wystąpi z prośbą do Kuratorjów o urlopy dla Ks. Ks. Prefektów na czas rekolekcyj.

Wielebni Księża, którzy w okresie wakacyjnym odprawili rekolekcje poza Diecezją naszą, zechcą nadesłać do Kurji świadectwa o odprawieniu takowych.

† KAROL NIEMIRA
Biskup Tyt. Tawji, Wikarjusz Generalny.

P. S. Uprasza się o zabranie ze sobą koca, poduszki i prześcieradła.

Kronika diecezjalna.

W dniach 19—21 czerwca odbyła się pierwsza serja rekolekcyj kapłańskich, oraz od 22—24 czerwca kurs duszpasterski.

W rekolekcjach i kursie duszpasterskim wzięło udział przeszło stu księży na czele z Ich Ekscelencjami Ks. Ks. Biskupami.

Dnia 29 czerwca w uroczystość św. św. Apostołów Piotra i Pawła J. E. Ks. Biskup Sufragan odprawił na monitorze Marynarki Wojennej w obecności wojska, Władz wojskowych i cywilnych mszę św. i wygłosił kazanie.

Dnia 16 lipca J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz dokonał uroczystej konsekracji dzwonów w Mirze wygłaszając przemówienie.

Po konsekracji dzwonów Jego Ekscelencja celebrował pontyfikalnie oraz udzielił Sakramentu Bierzmowania.

Dnia 26 lipca J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz celebrował pontyfikalnie w Horodyszczu, kazanie wygłosił J. E. Ks. Biskup Sufragan.

Dnia 31 lipca w uroczystość św. Ignacego Loyoli J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz uroczyście celebrował w kościele O. O. Jezuitów w Pińsku.

Dnia 3 sierpnia J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz celebrował w kościele św. Anny

w Warszawie uroczyste żałobne nabożeństwo za duszę ś. p. ks. Edwarda Szwejnica i prowadził kondukt żałobny na cmentarz Powązkowski.

Dnia 14 sierpnia J. E. Ks. Biskup Sufragan w imieniu Pasterza Diecezji, Swojem i całej Diecezji Pińskiej, wziął udział w uroczystościach pogrzebowych ś. p. Biskupa Tymienieckiego w katedrze Łódzkiej.

Tegoż dnia J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz odprawił w katedrze Pińskiej żałobną mszę św. za duszę ś. p. Biskupa Wincentego Tymienieckiego.

Dnia 15 sierpnia w uroczystość Wniebowzięcia N. M. P. J.E. Ks. Biskup Ordynarjusz celebrował pontyfikalnie w katedrze Pińskiej oraz wygłosił kazanie.

Nominacje i zmiany wśród Duchowieństwa Diecezji Pińskiej.

Ks. Michał Dalecki — Kanonikiem Honorowym Pińskiej Kapituły Katedralnej.

Ks. Szamb. Lucjan Chwiećko — Kanonikiem Pińskiej Kapituły Katedralnej.

Ks. Jan Pawlonka — wikarjuszem kościoła Najśw. Serca P. J. na Grajewskim Przedmieściu w Brześciu n. B.

Ks. Czesław Jasiński — wikarjuszem kościoła parafjalnego w Horodyszczu Pińskiem.

O. Mateusz Martyn, Studyta, O. W., — wikarjuszem ad uniwersitatem causarum w Chutorach Marylińskich.

O. Nikon Ciuśniak, Studysta, O. W., — wikarjuszem ad uniwersitatem causarum w Kołkach.

Ks. Kazimierz Kowrecki — p. o. proboszcza parafji Połoneczka.

Ks. Jan Jarocki — prefektem szkół powszechnych w Pińsku.

Ks. Tadeusz Seewald — rektorem kościoła w Pleszewiczach i kapelanem kaplicy w Grzybowszczyźnie.

Ks. Władysław Markowicz — proboszczem parafji Dziadkowice.

Ks. Albert Bakinowski — p. o. proboszcza parafji Szereszew.

Ks. Ignacy Wierobiej — p. o. proboszcza parafji Kamieniec Litewski.

Ks. Czesław Naumowicz — p. o. proboszcza parafji Lubieszów.

Ks. Justyn Sielecki, O. W., — p. o. proboszcza parafji Horodno, Obrz. Wsch.

Ks. Jan Tylawski, O. W., — p. o. proboszcza parafji Kośna, Obrz. Wsch.

Ks. Pawłowski Władysław-Zygmunt — p. o. boszcza parafji Milejczyce.

O. Czesław Naumowicz, Zak. OO. Pijarów, — administratorem parafji Górki.

Ks. Jan Szot — p. o. proboszcza parafji Milkiewicze.

Ks. Stanisław Tomkiewicz — wikarjuszem kościoła katedralnego w Pińsku.

Ks. Paweł Makowski — p. o. proboszcza parafji Wierzchowice.

Ks. Teodor Ryłło — p. o. parafji Czerwiszcze.

Ks. Józef Zapaśnik — rektorem kościoła w Zaościu.

Zmarli kapłani.

Dnia 12 lipca b. r. zmarł w Stołpcach ś. p. Ks. Wiktor Zienkiewicz, Kanonik Honorowy Miński.

R. in P.

Komunikaty Organizacyj Społecznych.

Wpisy do Wyższego Katolickiego Studjum Społecznego w Poznaniu.

Wpisy do Wyższego Katolickiego Studjum Społecznego w Poznaniu, które przygotowuje pracowników dla różnych działów Akcji Katolickiej i instytucyj społecznych, są otwarte do dnia 12 września r. b. Na Studjum przyjmuje się młodzież, posiadającą ukończone wykształcenie średnie i odznaczającą się zamiłowaniem do pracy społecznej oraz wybitniejszemi kwalifikacjami moralnemi.

Bliższych informacyj udziela Sekretarjat Wyższego Katolickiego Studjum Społecznego w Poznaniu, Podgórna 11b za nadesłaniem 1,15 zł.

Konkurs na prace popularne z dziedziny katolickiej nauki społecznej.

Rada Społeczna przy Prymasie Polski ogłasza niniejszem konkurs na prace popularne z dziedziny katolickiej nauki społecznej. Warunki konkursu są następujące:

1. Wyznacza się następujące tematy konkursowe do wyboru:
   a) W jaki sposób Akcja Katolicka może i winna realizować treść „Quadragesimo anno"?
   b) Postęp techniczny a dobro społeczne.
   c) Zasady słusznego podziału dochodu społecznego według encykliki „Quadragesimo anno".
   d) Obowiązki społeczne katolików na tle encykliki „Quadragesimo anno".
   e) Jaką korzyść ma robotnik z gospodarstwa prywatno-własnościowego.
   f) Problem przeludnienia.
   g) Czy gospodarstwo bolszewickie usunęło krzywdy?
   h) Jaką korzyść ma robotnik z religji i Kościoła?
2. Temat winien być opracowany w sposób dostępny dla szerszych mas i to na podstawie nauki katolickiej, szczególnie zaś encyklik „Rerum novarum" i „Quadragesimo anno".
3. Rozmiary pracy winny wynosić mniejwięcej 3 arkusze średniej 8-ki.
4. Wyznacza się za najlepsze prace trzy pierwsze nagrody po 150 zł., cztery drugie nagrody po 75 zł., pięć trzecich nagród po 50 zł.
5. Prace nagrodzone stają się własnością Rady, która może wydać je drukiem, płacąc autorom 50 zł. za arkusz druku jako honorarjum.
6. Prace należy nadesłać najpóźniej do 31 grudnia 1934 pod adresem sekretarza Rady Społecznej, ks. Dr. Edwarda Kozłowskiego, Poznań, Podgórna 12 b.
7. Skład Sądu Konkursowego wyznacza Rada Społeczna.
8. Prace konkursowe winny być napisane na maszynie i to po jednej stronie karty. Winne one dalej być oznaczone godłem, wybranem przez autora. Do pracy należy dołączyć kopertę zapięczętowaną z godłem autorskiem na wierzchu, wewnątrz zaś koperty winna być kartka z nazwiskiem i adresem autora.

Konkurs na prace naukowe z dziedziny katolickiej nauki społecznej.

Rada Społeczna przy Prymasie Polski ogłasza niniejszem konkurs na prace naukowe z dziedziny katolickiej nauki społecznej. Warunki konkursu są następujące:

1. Wyznacza się następujące cztery tematy konkursowe do wyboru:
   a) Rozwój przewodnich myśli w katolickiej nauce społecznej w okresie współczesnego kapitalizmu.
   b) Specyficzny wpływ religji katolickiej na życie gospodarcze.
   c) Cechy katolickiego uniwersalizmu społecznego.
   d) Praca, jej znaczenie i uprawnienia w życiu gospodarczem wedle nauki katolickiej.
2. Praca winna mieć charakter naukowy.
3. Należy uwzględnić stronę gospodarczą i moralną zagadnienia, w szczególności na podstawie encyklik „Rerum Novarum" i „Quadragesimo anno".
4. Rozmiary pracy winny wynosić 7-12 arkuszy druku średniej ósemki.
5. Prace należy nadesłać najpóźniej do 31 marca 1935 na ręce sekretarza Rady Społecznej przy Prymasie Polski, ks. Dr. Edwarda Kozłowskiego, Poznań, Podgórna 12 b.
6. Za najlepsze prace wyznacza się dwie pierwsze nagrody po 600 zł. i dwie drugie po 400 zł. Rada Społeczna zastrzega dla siebie wzgl., Sądu Konkursowego prawo podwyższenia lub zmniejszenia nagród.

Prace nagrodzone stają się własnością Rady Społecznej, która może je ogłosić drukiem, płacąc autorom ustalone dla swych wydawnictw honorarjum autorskie. Również zastrzega sobie Rada Społeczna prawo wydawania prac nienagrodzonych na tych samych warunkach wynagrodzenia autora.

7. Skład sądu konkursowego wyznacza Rada Społeczna.
8. Prace sądu konkursowego winne być napisane na maszynie i to po jednej stronie karty. Winne one dalej być oznaczone jedynie godłem, wybranem przez autora. Do pracy należy dołączyć kopertę zapięczętowaną z godłem autorskiem na wierzchu, wewnątrz zaś koperty winna być kartka z nazwiskiem i adresem autora.

Akta Państwowe.

KURJA DIECEZJAZNA PIŃSKA L. 2479/34. *Pińsk, d. /VII 1934 r.*

Do WW-nych IM.Księży Proboszczów Diecezji.

Podając poniżej do wiadomości WW-nych IM. Księży Proboszczów treść pism Ministerstwa Opieki Społecznej z d. 22 z. m. do Biura Episkopatu Polski oraz do Okręgowych Urzędów Ubezpieczeń w Warszawie, Poznaniu i Lwowie, w sprawie składek ubezpieczeniowych pracowników kościelnych Kurja Diecezjalna komunikuje, że J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz poleca WW-nym IM. Księżom Proboszczom przestrzegać wnoszenia bieżących opłat ubezpieczeniowych w odpowiednich terminach.

† KAROL NIEMIRA
Biskup Tyt. Tawji
Wikarjusz Generalny

MINISTERSTWO Opieki Społecznej № Un. 2/1-4. *Warszawa, d. 22/VI 1934 r.*

Do
Biura Episkopatu Polski
w miejscu.
Mokotowska 14.

Wstrzymanie do dnia 30 września 1934 r. przeprowadzenia egzekucyj z tytułu zaległych składek za ubezpieczenie służby kościelnej.

Ministerstwo Opieki Społecznej przesyła do wiadomości załączone odpisy zarządzeń, dotyczących wstrzymania na dalszy okres 3-ch miesięcy egzekucyjnego ściągania zaległych należności instytucyj ubezpieczeń społecznych z tytułu ubezpieczenia służby kościelnej, zarazem jednak Ministerstwo zaznacza, iż uważa za konieczne regularne opłacanie za służbę kościelną bieżących składek ubezpieczeniowych.

Poza powyższem Ministerstwo Opieki Społecznej prosi o wskazanie duchowieństwu na przepisy ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o ułatwieniu spłaty zaległych składek i opłat na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 237), która umożliwia korzystane rozłożenie spłaty zaległych składek, zapadłych przed 1-ym lipca 1932 r., na okres 3-ch lub 10-ciu lat (art. 3 ustawy) i umorzenia lub obniżenia odsetek zwłoki. Odpowiednie wnioski powinny być składane przez zainteresowanych księży proboszczów bezpośrednio do właściwych instytucyj ubezpieczeń społecznych, z któremi należy się w tych sprawach bez zwłoki porozumieć, wobec tego, że rozporządzenie wykonawcze będzie przewidywało dla składania wniosków ograniczony termin.

Dyrektor Departamentu
(—) J. Wł. Lgocki.

MINISTERSTWO Opieki Społecznej № Un. 2/1-4. JZ/J. Z. Odpis.
Warszawa, d. 22/VI 1934 r

Do
Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń:
1) w Warszawie
2) w Poznaniu
3) we Lwowie.

Wstrzymanie do dnia 30 września 1934 r. przeprowadzenia egzekucyj z tytułu zaległych składek za ubezpieczenie służby kościelnej.

Ministerstwo Opieki Społecznej prosi o zakomunikowanie Ubezpieczalniom Społecznym, podległym nadzorowi Okręgowego Urzędu, pisma o treści następującej:

Wobec tego, że dotąd nie ukazało się rozporządzenie wykonawcze do ustawy z d. 17 marca 1932 r. o składkach na rzecz Kościoła Katolickiego (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 358), przeto Ministerstwo Opieki Społecznej, nawiązując do swych poprzednich zarządzeń z dnia 18 grudnia 1933 r. L. 9995/UD i z dnia 22 marca 1934 r. L. 409/UD., poleca wstrzymać na okres dalszych 3-ch miesięcy t. j. do dnia 30 września 1934 r. przeprowadzenie egzekucyj do majątku kościelnego lub majątku księży proboszczów z tytułu zaległych należności za ubezpieczenie służby kościelnej.

Niezależnie od powyższego Ubezpieczalnie winny jednak domagać się regularnego opłacania bieżących składek ubezpieczeniowych za służbę kościelną (t. j. za czas od 1 stycznia 1934 r.).

Zarządzenie niniejsze nie ogranicza w niczem stosowania ulg w spłacie zaległych składek i opłat zgodnie z ustawą z dnia 15 marca 1934 r. o ułatwieniu spłaty zaległych składek i opłat na rzecz instytucyj ubezpieczń społecznych (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 237) i rozporządzeniem wykonawczem, które zostanie wydane w najbliższym czasie.

Dyrektor Departamentu
(—) J. Wł. Lgocki.

MINISTERSTWO Opieki Społecznej JZ/J. Z. Odpis.
№ Un. 2/1-4. *Warszawa, d. 22/VI 1934 r.*

Do
1) Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych
2) Zakładu Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników

w Warszawie.

Wstrzymanie do dnia 30 września 1934 r. przeprowadzania egzekucyj z tytułu zaległych składek za ubezpieczenie służby kościelnej.

Wobec tego, że dotąd nie ukazało się rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o składkach na rzecz Kościoła Katolickiego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 358), przeto Ministerstwo Opieki Społecznej, nawiązując do swych poprzednich zarządzeń z dnia 18 grudnia 1933 r. L. 9995/UD. i z dnia 22 marca 1934 r. L. 409/UN., poleca wstrzymać na okres dalszych 3-ch miesięcy, t. j. do dnia 30 września 1934 r. przeprowadzanie egzekucyj do majątku kościelnego lub majątku księży proboszczów z tytułu zaległych należności za ubezpieczenie służby kościelnej.

Zarządzenie niniejsze nie ogranicza w niczem stosowania ulg w spłacie zaległych składek i opłat zgodnie z ustawą z dnia 15 marca 1934 r. o ułatwieniu spłaty zaległych składek i opłat na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych (Dz. U. R. P. Nr. 29. poz. 237) i rozporządzeniem wykonawczem, które zostanie wydane w najbliższym czasie.

Dyrektor Departamentu
(—) J. Wł. Lgocki.

KURJA DIECEZJALNA PIŃSKA

Do WW-nych IM. Księży Proboszczów Diecezji.

Podając poniżej do wiadomości WW-nych IM. Księży Proboszczów treść korespondencji Sekretarjatu Episkopatu Polski z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych w sprawie zbiórek na cele kościelne, Kurja Diecezjalna komunikuje, że J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz najsurowiej zabrania powierzania zbiórek na wzmiankowane cele kolektorom płatnym lub przedsiębiorcom.

† KAROL NIEMIRA
Biskup Tyt. Tawji
Wikarjusz Generalny.

Pińsk, d. Lipca 1934 r.
L. 2478/34.

SEKRETARJAT EPISKOPATU POLSKI

Do
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
w Warszawie.

Pismo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 6-go czerwca rb. Nr. A. P. 1/18 w sprawie zbiórek na cele kościelne zakomunikowałem wszystkim Ks. Ks. Biskupom diecezjalnym z prośbą o wydanie odpowiednich zarządzeń.

Dziękując uprzejmie za życzliwe ustosunkowanie się Władz Państwowych do zbiórek na cele kościelne, Episkopat prosi o łaskawe wydanie Władzom Administracyjnym instrukcyj, aby przed udzieleniem pozwolenia na takie zbiórki zechciały się porozumieć z Kurjami Diecezjalnemi. Zachodziły bowiem wypadki, że zbierający składki otrzymywali pozwolenie od Władz Administracyjnych a Władze Kościelne im pozwolenia odmówiły.

(—) † St. ŁUKOMSKI.

Warszawa, dn. 21 czerwca 1934 r.
Nr. 467/34.

MINISTERSTWO Spraw Wewnętrznych *Warszawa, d. 6/VI 1934 r.*
№ AP. 1/18.

Do
Prezydjum Zjazdu Episkopatu Polskiego.

Wśród zbiórek publicznych urządzanych przez różne organizacje i instytucje naj-

częstsze są zbiórki na cele kościelne w szczególności na budowę, wykończenie lub odbudowę kościołów, do których podległe mi władze z reguły ustosunkowują się jak najprzychylniej. Trudności w uzyskaniu pozwolenia na zbiórkę na wspomniane cele powstają zazwyczaj z tego powodu, że poszczególni ks. proboszczowie, inicjujący takie zbiórki lub stojący na czele komitetów zbiórkowych, nie orjentując się dostatecznie w przepisach ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 162), projektują przeprowadzenie zbiórki bądź przez płatnych kwestarzy, bądź też odstępują prawo prowadzenia zbiórki za umówioną zgóry cenę prywatnym firmom handlowym, które potem sprzedają na własny rachunek swoje towary np. obrazy i uzyskują w ten sposób poważne niewątpliwie zyski. Te sposoby przeprowadzania zbiórek, pomijając już fakt, że są wyraźnie zakazane art. 7 wspomnianej ustawy, mają ten skutek, że z zebranych w drodze składek ofiar idzie na właściwy cel zaledwie 10 do 20%, reszta zaś używana jest na pokrycie różnych kosztów utrzymania kwestarzy, lub też wpływa do kieszeni pośredników. Ministerstwu Spraw Wewnętrznych znany jest cały szereg takich wypadków przy zbiórkach na budowę kościołów.

W ten sposób cel zbiórki nie jest osiągany, ludność zaś wprowadzona jest w błąd co do przeznaczenia składanych przez nią ofiar

Ponieważ stwierdzone niestosowanie się do postanowień art. 7 ustawy w jednym przypadku powoduje często trudności przy udzielaniu pozwoleń w innych przypadkach oraz zmusza niejednokrotnie władze do interwencji i zabronienia już rozpoczętych zbiórek, ma zaszczyt zwrócić się do Prezydjum Zjazdu Episkopatu Polskiego z prośbą o zainteresowanie się zagadnieniem organizacji zbiórek na wymienione na wstępie cele i ewent. zalecenie ks. ks. proboszczom odpowiedniego sposobu przeprowadzania zbiórek. Uważam, że przy wzajemnem porozumieniu się ks. ks. proboszczów znalezienie odpowiedniej ilości osób dobrej woli, które zajmą się bezpłatnie przeprowadzeniem zbiórek, nie nastręczy poważniejszych trudności, w każdym razie zaś użycie nawet mniejszej ilości osób pracujących bezpłatnie da lepsze wyniki niż używanie kwestarzy płatnych, lub odstępowanie przedsiębiorstwom przeprowadzenia zbiórki.

Jednocześnie pozwalam sobie prosić Prezydjum Zjazdu Episkopatu Polskiego o powiadomienie o zajętym w poruszonej sprawie stanowisku i wydanych ewent. zarządzeniach.

Za ministra
W. Dolanowski.
Podsekretarz Stanu.

Komisja Prawna Episkopatu zaleciła, aby I. I. E. E. Ks. Ks. Orgynarjusze wydali stosowne zarządzenie w myśl pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Nadto poprosiłem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych o porozumienie się Władz Administracyjnych z Kurjami Diecezjalnemi zanim udzielą pozwolenia na zbiórki na cele kościelne.

Z głęboką czcią
(—) † St. ŁUKOMSKI.

Ogłoszenia.

Kurja Diecezjalna posiada na składzie oryginalne wina mszalne Tokajskie. Prawdziwość jego została stwierdzona przez analizę w państwowem urzędzie dla Badań Żywności w Warszawie. Kurja Diecezjalna może odstąpić W. W. Księżom dowolną ilość wina po cenie kosztu na roczną spłatę.

Cena wina loco Pińsk: Asztali 1 l. zł. 5,50, — 0,7 zł. 4, — 0,5 zł. 3; — Pecsenye 1 l. zł. 6, — 0,7 zł. 4,90, — 0,5 zł. 380.

Michał Świątkowski, ur. 13 grudnia 1908 r. Poszukuje posady organisty, skończył trzechletnią szkołę organistów Im. Józefa Montwiłła w Wilnie, w czasie nauki mieszkał przez trzy lata w Kol. OO. Jezuitów, powołuje się na referencję.

Oferty uprzejmie proszę o nadsyłanie pod adres: Pińsk, ul. Krańcowa 8.

Starsza inteligentna pani, poszukuje posady gospodyni na plebanji za bardzo skromnem wynagrodzeniem, poza dopatrzeniem domu i gospodarki może się zająć uporządkowaniem aparatów kościelnych, oraz sporządzenia nowych. Zgłoszenia do Kurji.

Redaktor X. Michał Rutkowski. Drukarnia Diecezjalna w Pińsku, ul. Kościuszki 46.